

राज्यातील सर्व सार्वजनिक विद्यापीठे (अकृषी) व त्यांच्याशी संलग्नित महाविद्यालये आणि खाजगी विद्यापीठे यामधील विद्यार्थी संरक्षण मानदंड आणि तक्रार निवारण संदर्भात धोरणाचा मसुदा तयार करण्यासाठी तज्ञ व्यक्तींची समिती स्थापन करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : संकीर्ण-२०२५/ई-१३०२६१८/विशि-५

कक्ष क्रमांक-४२०, चौथा मजला, मंत्रालय विस्तार, मादाम कामा मार्ग,

हुतात्मा राजगुरु चौक, मुंबई-४०० ०३२

दि. १० ऑक्टोबर, २०२५.

वाचा :- १) उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, कार्यालयीन आदेश क्र. संकीर्ण-२०२०५/ई-१०७२४४३/विशि-५, दि. १५.०४.२०२५

२) मा. सर्वोच्च न्यायालय, नवी दिल्ली येथील विशेष अनुमती याचिका क्र. ३१७७/२०२५ श्री. सुखदेब सहा विरुद्ध आंध्र प्रदेश शासन व इतर या याचिकेमध्ये मा. सर्वोच्च न्यायालयाने दि. २५.०७.२०२५ रोजी दिलेले आदेश.

३) संचालक, उच्च शिक्षण संचालनालय, पुणे यांचे पत्र क्र. ई-२११४४६४, दि. ११.०९.२०२५

प्रस्तावना:-

मा. सर्वोच्च न्यायालय, नवी दिल्ली येथील विशेष अनुमती याचिका क्र. ३१७७/२०२५ श्री. सुखदेब सहा विरुद्ध आंध्र प्रदेश शासन व इतर या याचिकेमध्ये मा. सर्वोच्च न्यायालयाने दि. २५.०७.२०२५ रोजीच्या आदेशान्वये दिलेले निदेश तसेच विधि व न्याय मंत्रालय, भारत सरकार नवी दिल्ली यांच्या दि. ०८.०८.२०२५ रोजीच्या जापनान्वये देण्यात आलेल्या निर्देशानुसार राज्यातील सर्व शैक्षणिक संस्थामधील विद्यार्थ्यांसाठी मानसिक, आरोग्य विषयक तसेच आत्महत्या प्रतिबंधक उपाययोजना करण्याचे मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य यांनी निर्देशित केलेले आहे. मा. सर्वोच्च न्यायालय, नवी दिल्ली येथील विशेष अनुमती याचिका क्र. ३१७७/२०२५ या याचिकेतील मा. सर्वोच्च न्यायालयाच्या निर्देशानुसार राज्यातील सर्व सार्वजनिक विद्यापीठे (अकृषी) व त्यांच्याशी संलग्नित महाविद्यालये आणि खाजगी विद्यापीठे यामधील विद्यार्थ्यांच्या मानसिक, आरोग्य विषयक तसेच आत्महत्या प्रतिबंधक उपाययोजना करणे आवश्यक आहे. संदर्भाधीन क्र. १ अन्वये सदर प्रकरणी नोडल अधिकारी म्हणून संचालक, उच्च शिक्षण संचालनालय, पुणे यांचे नामनिर्देशन करण्यात आलेले आहे. संचालक, उच्च शिक्षण संचालनालय, पुणे यांनी संदर्भाधीन क्र. ३ अन्वये

विद्यार्थी संरक्षण मानदंड आणि तक्रार निवारण संदर्भात धोरणाचा मसुदा तयार करण्यासाठी तज्ञ व्यक्तींची राज्य स्तरीय समिती गठीत करणेबाबतचा प्रस्ताव सादर केला आहे. त्यानुसार समिती स्थापन करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

राज्यातील सर्व सार्वजनिक विद्यापीठे (अकृषी) व त्यांच्याशी संलग्नित महाविद्यालये आणि खाजगी विद्यापीठे यामधील विद्यार्थी संरक्षण मानदंड आणि तक्रार निवारण संदर्भात धोरणाचा मसुदा तयार करण्यासाठी खालीलप्रमाणे तज्ञ व्यक्तींची राज्य स्तरीय समिती स्थापन करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे:-

अ. क्र.	व्यक्तीचे नाव व पदनाम	समितीतील पदनाम
१	डॉ. हेमलता बागला, कुलगुरु, एच एस एन सी विद्यापीठ, मुंबई.	अध्यक्षा
२	डॉ. अस्मिता चिटणीस, माजी संचालक, सिम्बायोसिस इन्टीस्ट्यूट ऑफ इंटरनॅशनल बिझिनेस (SIIB, पुणे.)	सदस्य
३	डॉ. नयना निमकर, संचालक, सिम्बायोसिस स्कुल ऑफ स्पोर्ट सायन्सेस आंतरराष्ट्रीय विद्यापीठ, लवळे. पुणे.	सदस्य
४	डॉ. नेहा जगतियानी, प्राचार्य, आर.डी. अँड एस. एच नॅशनल कॉलेज एस. डब्ल्यू. ए. सायन्स कॉलेज बांद्रा. मुंबई.	सदस्य
५	डॉ. अस्मिता हुददार, प्राचार्य, हाशू अडवानी कॉलेज ऑफ स्पेशल एज्युकेशन, चेंबूर, मुंबई.	सदस्य
६	डॉ. विलास पाध्ये, प्राध्यापक, मानसशास्त्र, एलफिन्स्टन महाविद्यालय, मुंबई.	सदस्य
७	प्रा. राजेंद्र म्हस्के, विभाग प्रमुख-मानसशास्त्र, सवित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे.	सदस्य
८	डॉ. अल्पना वैद्य, विभाग प्रमुख, मानसशास्त्र, सिम्बायोसिस कला, वाणिज्य, विज्ञान महाविद्यालय, पुणे.	सदस्य
९	डॉ. परवीन सय्यद, वरिष्ठ कायदा अधिकारी, सवित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे.	सदस्य
१०	डॉ. मिलिंद काळे, राज्य संपर्क अधिकारी, रा.से.यो., महाराष्ट्र राज्य	सदस्य
११	डॉ. सुनिल पाटील, संचालक, विद्यार्थी कल्याण विभाग, मुंबई विद्यापीठ, मुंबई.	सदस्य सचिव

२. समितीची कार्यकक्षा:-

१. राज्यातील सर्व सार्वजनिक विद्यापीठे (अकृषी) व त्यांच्याशी संलग्नित महाविद्यालये आणि खाजगी विद्यापीठे यामधील विद्यार्थी संरक्षण मानदंड आणि तक्रार निवारण संदर्भात धोरणाचा मसुदा तयार करणे.
  २. धोरणाचा मसुदा तयार करताना मा. सर्वोच्च न्यायालयाने दिलेली मागदर्शक तत्वे विचारात घेण्यात यावीत.
  ३. शिक्षा मंत्रालय, भारत सरकारने जारी केलेल्या उम्मीद मार्गदर्शक तत्वांचाही आधार घेण्यात यावा.
  ४. विद्यापीठ अनुदान आयोग, नवी दिल्ली; अखिल भारतीय तंत्र शिक्षण परिषद, नवी दिल्ली तथा उच्च शिक्षणाशी संबंधित शिखर संस्थानी विद्यार्थ्यांच्या सुरक्षिततेबाबत, आरोग्यबाबत वेळोवेळी जारी केलेल्या विविध मागदर्शक तत्वे / दिशानिर्देश अथवा कायदे इ. विचारात घेण्यात यावेत.
  ५. सदर धोरणाचा मसुदा तयार करताना विद्यापीठे, महाविद्यालये, विद्यार्थी, शिक्षक, पालक, प्रशासन इत्यादी संबंधित घटक विचारात घ्यावेत.
३. उपरोक्त समितीच्या बैठकांशी संबंधित खर्च एच एस एन सी विद्यापीठ, मुंबई यांनी त्यांच्या निधीतून विद्यापीठाच्या नियमावलीप्रमाणे करावा.
४. समितीने आपला अहवाल दोन महिन्यांत शासनास सादर करावा.
५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२५१०१०१७४०३७५७०८ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(प्रताप पां. लुबाळ)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १) मा. राज्यपाल कार्यालयाचे सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई.
- २) मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ३) मा. उपमुख्यमंत्री (नगर विकास) यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ४) मा. उपमुख्यमंत्री (वित्त) यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ५) मा. मंत्री, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ६) मा. राज्यमंत्री, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ७) मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई.
- ८) अपर मुख्य सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

- ९) कुलगुरु, एच एस एन सी विद्यापीठ, मुंबई
- १०) संचालक, उच्च शिक्षण संचालनालय, पुणे.
- ११) संचालक, तंत्र शिक्षण संचालनालय, मुंबई.
- १२) संचालक, कला संचालनालय, मुंबई.
- १३) सर्व सहसचिव/उपसचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १४) कुलसचिव, एच एस एन सी विद्यापीठ, मुंबई.
- १५) समितीमधील सर्व सदस्य (संचालक, उच्च शिक्षण संचालनालय यांचेमार्फत)
- १६) निवड नस्ती (विशि-५)